

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Пенадовићъ.

Овај листъ излази Вторникомъ и Петкомъ. Цена му е годишна безъ завитка 14 цв. а полгод. 7 цв. — са завиткомъ по' цв. на по' год. скупљъ. Ко жели у Београду да му се носи кући а не у дућанъ или у канцеларију по' цв. на пола год.

КО ЗА ТУБОМЪ ВУНОМЪ ПОЋЕ, САМЪ ОСТРИЖЕНЪ КУЊИ ДОЋЕ.

Пређе, кадъ пароброди нису ишли Дунавомъ, Бечъ и Пешта были су преко света далеко, и као што е садъ редко да кои трговацъ изъ Београда није неколико пута отишао у Бечъ или у Пешту, тако су онда пружали прстомъ и показивали еданъ другомъ онога кои е био у Пешти и у Бечу. Био у Бечу — то е онда толико значило, колико: био у Ђрусалиму. Али путовањ оногъ времена было е дуго, и што е јоштъ горе было е опасно. Онда путовати крозъ маџарске песковите пустаре, было е исто тако несигурно као крозъ шумовиту Руменију. Мало е онда путника изъ Београда ишло, па се мало несрећни случајева и догађало. — Еданъ трговацъ, пошто е продао савъ свой еспањ, науми поћи у Пешту, да новогъ еспана за свой дућанъ накупуе. Прибере све свое новце, промени у дукате да му е лакше узасе носити. И мислећи да у крштеномъ царству, нема никакве опасности за животъ, непонесе ништа одъ оружја, да га небы путемъ полиција узнемиравала. Контроманџира у Земуну, и немајући никаква друштва, крене се самъ преко Карловаца и Новогъ-Сада за Пешту. — Но учини му се скупо самомъ плаћати кола, и прорачуна, да бы могао купити готово коња за оне новце што ће за кирију одъ Новогъ-Сада до Пеште платити. И у Пешти коња могао бы за исте новце продати а може быти што годъ и на њму добити. Рачунъ буде готовъ, да га подвозъ до Пеште ништа нестане. И еданъ њговъ прјатељ понуди му коња на продаю. Погодба се сврши, и онъ сутра рано крене се на путъ. Путовао е више дана и свагда е за раније гледао, да на конакъ пада. Ђръ добро е знао да у Маџарској, кога годъ Србијанца виде, они мисле, да сваки узасе носи по три ђемера дуката. Разпитивао е и држао се главногъ пештанскогъ пута, и по ономъ песку брже е на коњу путовао него кадъ бы на колима био. Ђръ нигди на свету горега пута нема него крозъ оне пуге пешчане равнице, гди точакъ одъ кола до оглавчине у песакъ упада, и често кадъ су велики ветрови, онда незна човекъ гди е прави путъ, него се управља по сунцу као лађаръ по компасу. Онъ е ишао едно цело после подне, и никога живогъ није срео. — Небо се наоблачи, и киша почне плюскомъ падати, онъ ободу коња да побрже иде, ишао е премда готово није знао кудъ е ишао. У томе и сунце изгуби се у непрегледаној равници, и онъ тумарао е далъ крозъ помрчину на коњу. Ништа се није могло видити ни на небу ни на земљи. Никакавъ гласъ ни

јавъ није могао допрети до њгови ушию. Бадава е по кадъ кадъ по неколико минута заустављао свогъ уморногъ коња и ослушкавао, ни одъ које стране није могао чути ни човека да виче ни псето да лае, ни овцу да блеи. Само е киша плюскомъ падала, и по гди коя муња пресеџала е безграничну шупљину изподъ неба. Онъ е све више и више свогъ коња гонию. Најпосле види ватру, и пошто е ближе дошао позна кућу. То е была гостилница, и неколико пушкмета далъ лежало е село. Трговацъ се обрадуе, стане предъ томъ меаномъ, одяше коња, меанџия изађе те му намери коња, а онъ међу тымъ пресвладию е свое мокре альпине. И ту се извѣсти да е одъ пештанскогъ друма заврляю, ербо е изъ Халаша окренуо деснымъ путемъ, а требало е да иде управо и да се држи све леве стране. Меана была е сиротна и што не веле гдува. Ђрбо осимъ меанџие и њвогъ сына, нико се другий није могао видити. Није было доцканъ, и меанџия текъ е био поставио да вечера са своимъ сыномъ, на ту вечеру позову и трговца кои радо пристане съ њима. И разговарали су се како су могли, меанџия кои е био правый Маџаръ, знао е по нешто Словачки, и тако могли су се подпуно о свему разумети. Меанџия био е натмушенъ и зверскогъ погледа. Често се освртао на врата и говорию свомъ сыну: „што ли га небы?“ трговацъ примѣти то и запыта га: „а на кога чекате?“ „Та на стариџъ могъ сына кои е овде у село на едно веселъ отишао, па самъ врло у бриги да се неопие, ербо е такавъ веселякъ, да у друштву незна за никакву меру.“ одговори меанџия.

Вечера се сврши, а меанџия заповеди свомъ сыну те спреми собу и креветъ за трговца, кои се опрости съ меанџиомъ и оде у свою собу. Заклуча добро врата, прегледа са свећомъ све краеве собе, завири подъ креветъ и за фуруну, проба јоштъ еданъ путъ есу ли врата затворена. Мане сумнително главомъ, слегне раменима — и предајући се са свимъ божию вољи — скине се, мете новце подъ главу, прекрсти се неколико пута, легне, и онако уморанъ сладко заспи.

Али меанџия и њговъ сынъ неспаваю. Чимъ е трговацъ отишао у свою собу, меанџия рекне свомъ сыну: „Садъ ћу видити еси ли правый мой сынъ. Овде можемо онџлико наћи да се немучимо више.“ „И я то мислимъ зацело“ одговори му сынъ „еръ кадъ е хтео да скине свою горню альпину, да е суши, я самъ му беаги помогао скидати, и тако напишао самъ му ђемеръ око пояса мора быти пунъ самы дуката.“ „То су наши дукати“ рекне меанџия, и преврне чашу вина, што е одъ трговца

заостала. „Да причекамо јошть мало, нећели и Яношть (старіи сынъ) доћи, па ако недође, мы ћемо сами свршити.“

Они су чекали, а путникъ е мирно спавао, и саяно е да е кодъ свое куће, и нѣгова деца око нѣга играю се, а онъ имъ дели играчке што е за нѣи изъ Пеште донео. Кадъ на еданъ путь нешто као громъ дупи на прозоръ нѣговъ. Онъ се тргне изъ своій леги санова, и види са страомъ, да не кодъ свое куће, него да е у айдучкимъ рукама. И немаюћи никаква оружја при себи завуче се подъ криветъ. Разбѣивъ пенцеръ отвори се, и неко псујући и стенијући узпуже се узъ дуваръ и крозъ прозоръ прекорачи у собу. Ништа се не видило. Сироматрговаць изподъ кривета, дрктао е одъ стра, мыслио е да нигда више неће видити свое куће. Онаи што е ушао, туняо е по соби, непрестано псујући промуклимъ своимъ гласомъ, најпосле напина у мраку криветъ. Путникъ е брояо минуте свога живота, и праштао се са овимъ светомъ. Но како се зачуди, кадъ онаи легне у криветъ, и после неколико минута утан се и заспи као мртавъ, само е ркао. Текъ што е хтео да изподъ кривета изађе и да зове меанцию у помоћъ да виде шта е то. Алъ предъ вратима чуе шапутанъ, и позна гласъ меанцие и нѣговогъ млађега сына. Мало затимъ, чакрине ключъ у брави и врата се отворе, и обадвоица уђу у собу. Путникъ на ново притан се подъ криветомъ, да види шта ће ова двоица. Они су обоица полако боси преко собе тако ишли, да е едва и путникъ што е подъ криветомъ буданъ бы могао примѣтити, а камо ли бы осетио онаи што е посвой прилицы пѣянь у криветъ леги и заспао. „Полако айде да се не пробуди“ шаптао е меанциа свомъ сыну. — „На нека се пробуди, насъ смо двоица, а онъ е самъ“ одговори сынъ мало ячимъ гласомъ: „Да су насъ десеторица опетъ гледай добро да се не пробуди, ербо чудновати су Рацы а то е јошть онаи правый Вадраць па насъ може обоицу свладати.“ Рекне полако меанциа, и све су ближе кривету ишли. Већъ су по кривету пицали: „Ево, я осећамъ већъ изподъ мое руке нѣгову косу“ рекне сынъ. Меанциа приђе ближе, и рекне полако свомъ сыну: „уклони се ты, я ћу вештиѣ и брже тай посао свршити.“ За онгъ будногъ изподъ кривета већий е стра быо, него за оногъ у кривету, ербо е онаи мирно спавао. — На еданъ путь чу се еданъ тежакъ и силанъ ударъ, и онаи у кривету крклао е и копрцао се изъ све снаге. И врућа крвь процури крозъ криветъ, и капала е на уплашеногъ путника. Они обадвоица притисну ону несрећну жертву. И за кратко време онъ се са свамъ умири. — „Добро самъ га потрефио“ рекне меанциа свомъ сыну манъ се мучіо него да е одъ ехтике умро, садъ узми новце, они су за цело подъ ястучкомъ.“ „Я самъ већъ нашао“ одговори сынъ весео, „и писмо се преварили, ево пунъ ћемеръ дуката.“ „Остави новце, па айде брзо у шталу да изкопамо рупу“ рекне отаць. Обадвоица изађу, заключаю врата, и све се утиша. Путникъ поврати се одъ стра, изађе изподъ кривета, обрише крвь са свои прсию, скочи крозъ пенцеръ у авлию, и оданде отрчи у село.

Два сата могло е одъ прилике проћи, и путникъ быо е предъ вратима исте меане, са едно 20. селяка, кои су вилама были оружјани, и предъ нѣима нѣовъ кметъ. Врата су была затворена — они почну лупати. „Ко то лупа на вратима у ово доба ноћи?“ запыта изнутра меанциа. „Мы лупамо“ одговори кметъ, „и у име закона заповедамо ти да отворишь.“ — Меанциа морао е отворити. —

Врата се полако отворе, и кметъ съ неколико людій уђе унутра. Путникъ и други остану на полю. „Зашто ты до ово доба ноћи ниси заспао, него си јошть буданъ и обученъ?“ запыта кметъ меанцию — „чекамъ могъ старіегъ сына, кои јошть не дошао“. Одговори са свимъ мирнымъ гласомъ меанциа. „А гди ти е отишао сынъ?“ запыта опетъ кметъ. „Одазвали су га у село на часть и веселъ“ одговори млађий сынъ. Кметъ и селяцы почну сумняти о убиству, што имъ е путникъ приповедіо. Али ипакъ продуже далъ изпитиванъ.

„Ели еданъ човекъ на коню синоћъ кодъ васъ дошао?“ „Есть управо у сутонъ“ „Ели онъ хтео да ноћи у овой твојој меани?“ Ние хтео, ербо рече да има важна и итна посла, па зато, пошто е съ нама вечерао, отишао е далъ.“ Одговори меанциа безъ икакве забуне. „Познаешъ ли ты тога човека?“ „До јуче нигда га нисамъ видіо.“ „Тай путникъ уваћенъ е и обтуженъ, да е убио едногъ човека, — бы ли га могао познати да га видишь?“ запыта на ново кметъ, мотрећи точно, на свакий нѣговъ погледъ и одговоръ, али изъ ничега не могао заключити, да меанциа не чисте совѣсти. — „Я бы га познао, између хиляду людій“ одговори меанциа смешећи се. Ербъ е мыслио да нигда више онаи неће изаћи предъ нѣгове очи. „Доведите тога уваћеногъ“ заповеди кметъ. На ове речій на ново се врата отворе, и трговаць ступи унутра.

Текъ што е онъ преко прага прекорачіо, а меанциа и нѣговъ сынъ сгледе се. Очи имъ се узплаири, езыкъ имъ се веже, но нѣова бледа и уплашена лица говорила су, и сведочила нѣово дѣло. „Познаете ли вы мене?“ запыта ій трговаць, на коме е јошть крвава кошуля стаяла. — „Есть, я васъ познаемъ, али шта оћете вы одъ мене?“ одговори меанциа уплашенимъ и сбунѣнимъ гласомъ. „Одите замномъ“ рекне Путникъ кмету и селяцыма „паћете се о свему увѣрити, али најпре свежите та два разбойника.“ — Одма, на заповестъ кмета буду обоица свезани, и путникъ напредъ а они сви за нѣимъ, пођу у ону собу гди е се то убиство догодило. — Али како се зачуди путникъ, кадъ нађе собу са свимъ у свомъ реду, све узпремљено и намешћено, строго су загледали по кривету и изподъ кривета нигди нису могли видити ни едне капль крви, све е чисто и променуто было.

Путникъ пошто нигди не могао какавъ знакъ убиства наћи, да увери кмета и селяке, дупи се шакомъ по челу, и замишлѣнъ рекне: „Та да нисамъ я све то саяно?“ — Селяцы сгледе се, и мало е јошть требало па да ону двоицу одреше, а нѣга као лажу да вежу. Ербъ меанциа уиотреби ту прилику и сумню, и почне протестирати, и викати на кмета и селяке, како они могу едномъ странцу изъ света таково што веровати. Селяцы псујући и грдећи путника, почну дрешити меанцию и нѣговогъ сына — Трговаць после дугогъ мишленя, повиче на ново: „Али чуйте люди, не могуће да самъ я саяно, я самъ буданъ и при себи быо, я самъ овде у овомъ кривету лежао, кадъ е еданъ човекъ пѣянь крозъ овай пенцеръ у собу ушао, я самъ мыслио да е доповъ и сакрїо самъ се подъ криветъ, а онъ е леги у криветъ и заспао. И ова двоица ушли су и заклали су га ножемъ. То не быо санъ. Я самъ чуо нѣгово ечанъ, осетио самъ нѣгово прѣхканъ у кривету. Ова крвь на моимъ прсима не санъ — та двоица убили су ове ноћи овде едногъ човека.“

Меанциа на еданъ путь стресе се — дође му нешто на память, кое му сву крвь запали — и гласомъ кои е

свакога срце раздирао повиче: „Јо мени несрећнику!“ — И тргне руке, и прекине свезе, којима е био везанъ. — И као зверъ полети на врата. Сви потрче за њимъ. Но онъ не тежио да утече. — Претрчи као смушениъ преко авлије, и дође у шталу, гди за њимъ сви дотрче, и сви су гледали шта ће далъ бити. Меанџија шчепа еданъ ашовъ Разгрне у едномъ крају ђубре и почне копати: „овде е онај човекъ што самъ га воћасъ убио,“ викне епајући меанџија „јошть еданъ путъ да га видимъ, па онда да умремъ.“ Путникъ и сви наоколо окруже га. Меанџија е копао, његови погледи были су само у едно место упрти. Онъ е копао брзо, и преко његовогъ бледогъ лица, капао е ладанъ зной. Читаво његово тѣло дрктало е и што е дублѣ копао, све се већма тресао. На еданъ путъ покже се изъ землѣ еданъ крвавъ чаршавъ. Онда меанџија бацы ашовъ на страну, и рукама разгрне землю, скине онај крвавъ чаршавъ, и уваже се еданъ младъ човекъ, коме е вратъ на пола одсеченъ био. Меанџија изванъ себе повиче: „Јо мой сыне!“ и притисне любити тѣло и лице убиеногъ младића. Крозъ све около стојеће прођу мрави. Мртво ђутанѣ трајало е. Сви су наоколо еданъ одъ другогъ лице крили. Првоме путнику грону сузе, и жаліо е онога, на когъ пре неколико минута пуцао бы. — Ёрѣ отацъ убио е свогъ сына когъ е највећма волио, свогъ сына, кои е био на части, и кадъ е примѣтио да е мало пиянъ не хтео да изађе предъ отца, него е тайно ушао крозъ пенџеръ, и знамо како е легао у креветъ. То е био његовъ сынъ кога е онъ помођу младићегъ сына у кревету у мраку место путника заклао, и у чаршаве завіо и све тако у шталу закопао. —

Читатель кои има чувства нека далъ размишљава; а мы немамо ништа више овой приповедки придодати; него да е путникъ добыо натрагъ свое новце, и да е продужио свой путъ у Пешту, непрестано опомяјући се оне свете речи: „ко другомъ яму копа, самъ у ню пада.“

М И Р О Ђ И Я.

(Речникъ за живогъ.)

Башча. Свака ограда лепо уређена и засађена зове се башча. Ограду пуну трња и корова нико не може назвати баштомъ. Човекъ свакій има башту; само съ томъ разликомъ, што имаю на различнымъ местима, неки имаю у воћняку, неки у ливади, неки у своемъ срцу, а неки имаю свою башту у својој глави. Много е већа майсторія, сејати и пресађивати цвеће, у ону башту што е у срцу и глави; него у оне што су у пољу. Много людій на свету има, што у оне баште насею и подгае најлепшегъ цвећа, да е милина погледати; а међу тымъ занемаре свою башту у глави, да те е страота помислити. У пољу саде ружу, а у главу траву Бунику; у пољу саде кринъ; а у срцу пеленъ. Онамо расте свакояко цвеће, а овамо свакоякій коровъ. Сваку башту треба човекъ паметно да уређуе; и да добро гледа гди ће што посадити. Но пре свега треба е тврдо оградити, и добро мотрити да кокоши не изчепркаю оно семе што е посејано, и што бы лепъ цветъ донело. — Ёрѣ една свиня кои ни зашто друго немаря осимъ да еде, прождре толико жира, да кадъ бы онај свакій жиръ остао у земљи была бы велика шума. Мало е людій на свету, кои у својој башти, саде цвеће само одъ едне боје, свакій воли да му буде башта шарена, и одъ сваке боје цвећа да има у њој.

И у свако доба године да ужива свое задовољство. Кадъ дође пролеће да има цвећа за њѣга. Кадъ дође лето и есенъ да има и за њи цвећа, одъ њіове боје и мириса. Богати и велики люди, меняю у своимъ баштама свакогъ месеца цвеће. Но опетъ при свршетку есени кадъ све сазре, она притворна и само за око лепа шара цвећа, увене, и само имъ по баштама лудае (бундеве) остану. У башти учредничества Шумадинке нема цвећа одъ различне боје, него одъ края до края сама мирођија, и тако е занемарена да најмаиъ кадъ се разгрне, види човекъ уза свакій струкъ мирођије, по неколико малы коприва. Многи люди, жене, девојке, бабе, деца, примирину мирођију, и мило имъ е како мирише, но кадъ мало далъ носъ завуку, гди кои врло се ожаре, и лоте се на учредника како онъ не може нигда да те коприве, изъ свое баште изтреби. А незнаду да мирођија небы нимало мирисала, кадъ бы се са свимъ одъ коприва оплевла. На селу девојке и момци кадъ полазе цркви или гди на веселъ, оны сви задену за поясъ селена и калопера, но да бы болъ селенъ и калоперь мирисао, они узму те неколико пута, преко коприва тамо амо превуку, и онда двоинномъ већма мирише, него пре тога. Сама ѡй е природа на то научила, они то чине, и примѣчаю да болъ мирише, али зашто? неумеду казати. А то е лако знати, ерѣ кадъ се селеномъ или калоперомъ преко коприва превуче тамо амо, онда оне мале бодлѣ (одъ кои неке као длаку видимо, а неке безъ увеличателногъ стакла неможемо ни видити) гребу лишће одъ калопера и отворе оне скважине (рупице) у којима мирисъ стои, и кое су кишомъ или препекомъ затворене быле; и тако онда мора двоинномъ већма мирисати него пређе. То исто чини и учредникъ Шумадинке, пре него што пошлѣ кои струкъ мирођије, а онъ узме те неколико пута превуче преко коприва, а то само за любавъ свој читателя. Башта учредничества Шумадинке, гди сама мирођија расте, на првый погледъ рекао бы человекъ да е све самъ коровъ, ерѣ ништа друго невиди се него зелена мирођија, но кадъ пазливо разгрнете мирођију и коприве, наћићете при земљи, по гди кои лепъ цветакъ различногъ мириса али одъ едне фарбе. Штета велика што у той башти нема изъ источне Индіе, оногъ цвећа, кое е до подне црвено, а после подне жуто. Но то е тешко добавити. И само га у баштама имаю богатирцы, и велики европски попечители. Кодъ насъ по баштама саде люди обично сунцокретъ. То е врло лепъ цветъ, и пробитачанъ, ерѣ одъ његовогъ семена ране се различне птице. То е чудноватъ цветъ; и што су ласкательи кодъ владателя, то е сунцокретъ кодъ сунца. Ёрѣ чимъ се сунце роди, сунцокретъ окрене се на востокъ сунцу, и прати га непрестано, и вазданъ превіа се за њимъ. При залазку сунца, сунцокретъ е окренуть западу, и превіо се тако невесело, да бы рекао человекъ, чимъ зађе сунце да ће тай цветъ одма увенути. Но како зађе сунце онъ се узправи, и тражи месецъ по небу, да му се тужи на врућину сунца.

(Продуженъ сафдуя.)

ДОМАЋЕ НОВОСТИ.

— Са више страна добыли смо лепа извѣстія, како е се свуда данъ светогъ Саве као покровителя србскій школа, лепо и и свечано по црквама и по школама прославіо. У Брусници у школи при собранію говорило е

одно десетогодишнѣ дете слово, на задовольство свою присутвуюћи. Кое слово сачинѣно одъ учителя Г. С. Лазића, саобштићемо по времену нашимъ читателяма, ако не, средствомъ Шумадинке, а оно доцнѣ у додатцима. У Крагуевцу и по другимъ местима по примѣру Београда, исто тако прослављенъ е тай народный нашъ празникъ.

— У селу Закути среза Гержанскогъ окр. Крагуевачкогъ, догодіо се еданъ несрећанъ случай. У кући некогъ Ивана Стевановића, кои е имао два сына близанца, кои су у двема колевкама поредъ ватре спавали 15. о. м. ноћу скочи варница одъ ватре, и обе се колевке запале. Кадъ се отаць и мати пробуде, нађу обое деце мртве и заедно съ колевкама у пола изгореле. Деца су была одъ године дана.

— У окр. ужичкомъ 22. пр. м. неіи Тодоръ Остоићъ изъ Заовина, убіо е оногъ познатогъ и чувеногъ Айдука Міяила Караџића.

— Община Врбичка у окр. Крагуевачкомъ, уважаваюћи трудъ и ревность свогъ учителя Вула Поповића, поысила му е плату са 20. талира, и тако учитель речене общине одъ садъ добиваће 100. талира, и то 80. одъ приреза, а 20. одъ общине Врбичке. Овомъ добромъ и похвалномъ примѣру дай Боже да и друге общине отечества нашегъ послѣдую, и свои учителя станѣ побольшаваю. — Общини пакъ Врбичкой, као и свымъ онима, кои су ово добро дѣло учинити помагали, буди честь и хвала предъ целимъ србствомъ.

— У Лапову окр. смедеревскогъ, община е примѣрно торжествовала св. Саву, и у цркви а потомъ у школи было е многоброино людство, гди е одъ срезкогъ Началника Г. Смиланића, вешто и мудро представљено собранію полезна и родолюбива цѣль фонда шкколскогъ и потомъ прилозы су давани, и за добро общте и просвету одушевљива Лаповска община принела е на фондъ школа 200. гроша.

— Г. Стеванъ Павловићъ арендаторъ гостіонице брѣанске, поклоніо е учредничеству Шумадинке еданъ лепъ и редакъ римски новаць. (Исто тако добили смо са млогій страна стары и важны рукописа, и другій предметакоє посылатели съ пунымъ повереніемъ уступаю личности учредника, коиће све чувати као аманеть, и кадъ буде утемелѣнъ србскій музеумъ као што треба, онда све ће предати, са именима приложника.)

СТРАНЕ НОВОСТИ.

— У Цариграду е изишла пресуда надъ Бошняцима кои су буну лане подигли, кои су после поватани и у Цариградъ одведени. 15. нѣи найкривльи, међу којима е Махмудъ-паша изъ Тузле осућени су да и погубе или у теш. кой робій да остану докъ су живи. Султанъ е опростио имъ смртну казнь и вечиту робію; него Махмудъ-паша изъ Тузле да се лиши свогъ чина и свою други одличія па да и онъ и синъ нѣговъ Османъ-Бей и целе нѣине породице одведу се у прогнанство на островъ Родусъ. Оце: Нухо и Ибрахимъ-Ефенди да се пошлю у прогнанство у Конию у малой Азій. Остали окривльни да се задрже у Терсани и ту да остану за неопредѣлено време, докле се казнь за нѣи по извѣстіама, коя се за нѣи одъ Омер-паше изчекую, неодреди. Прогнаницы да се съ поро-

дицама своимъ никадъ у Босну не поврате Ризванъ-Паша, синъ Али-паше Сточевића бившегъ Херцеговачкогъ управителя, братъ нѣговъ Рустенъ-Бегъ, Махмудъ-паша Зворнички Мустафа и Фазли Паша изъ Сараева и Бекемъ-паша; тако исто Али-Бей и Дервишъ Бей, да се са породицомъ шниномъ прогнаю у места за то одређена а никадъ да се не врате у Босну.

63. нѣи мавъ окривльни задржаће се 2. године у Хинтасу и Белскеру; а 60. другій да се задрже у Бруси за неко време.

— На паробродима дунавскимъ за целу прошлу годину возило се: 1,349.143. душе; 420. коня, 580. кола. — И преко 3. миліона центи еспапа и другій ствари. — За самъ подвозъ одъ путника узето е: 1,430.250. фор. ср. — Приходъ одъ свега и свою пароброда на Дунаву изнео е 1850. год. 3,934.522. фор. ср. а 1851. год. 4,505.094. фор. ср.

— Арменски Банкеръ у Цариграду Мисакъ, утеко е на рускомъ пароброду 4. о. м. у Одесу, и остао е дужанъ правителству турецкомъ 13. миліона гроша — и преко тога іоштъ 15. миліона другима. Онъ е быо банкеръ великогъ везира, и млоги другій паша.

— Една жена изъ французске именовъ Тереза Саморетъ, коя е се завѣштала да пооди гробъ Христовъ; дошла е чакъ до Цариграда, и то онако као што су у средіемъ веку путовале аціе, т. е. пешке и боса; и продужила е свое путованъ тако исто далъ. Носи уза се само штапъ и едну котарицу малу, гди има по нешто за ело.

— Сада владаюћи Папа Піусъ, управо е 258. папа одъ светогъ Петра.

— Сбогъ тога што е Наполеонъ секвестирао и оће да прода сва добра фамиліе Луи-Филипа, много се виче, и чиновници у гомилама шало свое по већой части опоре оставке, и правителство е врло сбунѣно. Началникъ поп. внутреннѣ дѣла Г. Лене, дао е такође збогъ тога оставку. И кадъ га е попечитель запитао: заръ сте и вы одъ партае орлеанаца? — одговоріо е: „Нисамъ, али самъ одъ партае поштены людій, кои ничіе иманѣ неотимаю.“

— У Француской производъ свиле износи на 160. миліона франака — одъ кои само 10. миліона уради се на тућимъ фабрикама, а оно све друго потроши се у Француской.

— У Француской има 45. фондова кои узаямъ за залогу даю. Кои сви заедно имаю готовине преко 35. миліона фор. — 4. таква заведніа узаймлюю безъ икаквогъ интереса.

Огласъ.

(1)

(3—3)

Ко годъ има нузду, или покварено месо око зуба, па му изъ нѣга кадъ еде крвь иде, и уста смрде, а радъ е да се одъ тога лако и одма курталише; — и онай, кои жели имати увекъ лепе и беле зубе, и предупредити имъ сваку нечистоћу на веки, — нека се изволи пріавити, или обратити подписаноме, одъ кога ће нѣку воду, саюзно са еднимъ прашкомъ, упутсвіемъ и умѣреномъ цѣномъ, добыти моћи.

У Пожаревцу, 10. Януара 1852.

Владимиръ Васићъ.